

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, kedd 1913. október 14.

233. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A nyerészkedő játék.

(H.) A művelődéstörténet tanúsága szerint nemzetek züllésének jele a játékszenvedély. Ahol az erkölcsi felfogás meglazul, a munka értékét a szédelő verseny lealacsonyítja, ahol a legszegényebb néposztályokat is a fényűzés láza fogja el, ott virágzik a nyerészkedő játék, ez az élősdű növény, mely a nemzet fájának éltető nedveit vonja el.

Milyen orgiákat ül nálunk a játék szenvedélye, arról néha olvasunk is, de még több adatot szolgáltat a szemmel látható tapasztalás.

Egy-egy budapesti lóversenyen milliók usznak el. Ezek a milliók szegény emberek tiz koronásából halmozódtak össze és igen sokszor nem becsületes munkával megszerzett pénzek, hanem züllésnek induló egzisztenciák nem mindig tiszta uton fölhajtott összegei.

A fővárosban csak legujabban is egész esomó játékbárlangot zártak be. Csupa kis emberek társaságát. Csupa olyan emberek dobálták ott a zöld asztalra a bankókat, a kiknek normális életviszonyok között minden koronával számot kellene vetni, hogy életük minden szükségletét kielégíthessék.

A járványos játék ezrével gyűjti az elvakult embereket a kártyaasztal köré. A magyar kártyagyár a múlt évben másfél millió esomag kártyát adott el. Ez csak a házard játékok országában lehetséges. Mert

„A Tengerpart“ tárcája

Forog a pénz, forog az erkölcs.

A fejedelemasszony egy pillanatra összeráncolta a homlokát, ideges mozdulatot tett, aztán a maga nagy önfegyelmességével — szelíd, szánakozó mosolygós enyhítéssel mondotta:

— Sajnálom, asszonyom. Nem vehetem intézetembe az ön kis leányát.

— Az anya arca vérvörös lett erre a kijelentésre, hátra kapta a fejét, mint akinek valami erős sértést mondanak oda, de aztán is mindjárt uralkodott magán és csak a hangjából izzott ki a harag.

— De hát miért? Miért nem?
— Ne bolygassuk ezt a kérdést. Ez kellemtelen volna mindkettőnkre. És különben is, az okokat ön éppen olyan jól tudja, mint én.

a pusztán szórakoztató társas kártyajátékok emnyit nem tudnának fogyasztani. Ezeknél nem kell minden játékhoz új kártya, megtisztításuk után is újra használatba veszik őket. Másfél millió esomag kártyához ilyformán több játékos kellene, mint Magyarország egész lakossága.

De nemcsak a fővárosban pusztit ez a járvány, hanem a vidéken is. Tessék csak ismerősök közé kerülni akármelyik magyar városban. Nem is kell kérdezősködni, megtudja rövid idő alatt, hogy hol kártyáznak esténként. A különböző házardjátékok szabályainak ismerete szinte az általános műveltséghez tartozik. Sőt azt is jól tudják Főlegyházán ép úgy, mint Csíkszeredán, hogy milyen játék járja a Lidón, Abbáziában és Ostendében.

Ennek a mi időnknek ime nemzeti jellemvonásává lett a nyerészkedő játék. Mindenki tudja, hogy így van. Nagyon tapasztalatlan és visszavonult ember az, aki ebből az általános jelenségből nem látja folytonosan a részleteket.

Már most, ha így áll a dolog, nem kell-e azt is megkérdeznünk, hogy honnan van ez? A nyerészkedő játék ugyan sohase halt ki se nálunk, se más országokban. Megszülte az unalom, a vele járó izgalom, a péz könnyű szerzésének reménye. Játsoztak bizony már nálunk száz esztendővel ezelőtt is. Nemesi udvarokban éppen olyan jól ismerték a kártyát, mint a vendéglőben a vásáros kereskedők.

De ez a játék nem volt rendszeres, nem

ja, lelke, mindene. Egy életében szentté vált nő, akit nem a bigottság kergetett a kólostorba, hanem a misztériumokra hajló finom lelke, a végtelen műveltsége, az erős akarat és a mérhetetlen hit tette azzá, ami: Mária menyasszonyává.

És a másik nő vele szemben, külsőre, életmódra és világfelfogásra a legnagyobb ellentét. Gazdag, de a gazdaságát kissé kiabáló öltözéke, a nagy butonok furesán és teátrálisan festettek a fejedelemasszony derekán lógó egyszerű olvasó közelében és a ruhadarbjainak kék, sárga, lila színei az apácaöltöny diszkrét fehérsége mellett.

— Nem vehetem fel a kis leányt. Talán valamelyik magán-intézet. De én igazán nem tehetem.

— De amikor én zárdába akarom adni. A legszigorubba, a legjobba, a legelsőbe.

— Sajnálom, nincs módomban óhaját teljesíteni.

— Szívesen fizetem meg a kétszeres díjat. Nálam ez nem számít.

— Nálunk sem. Mi nem nyerészkedünk az intézetünkön. Csak azért drága, mert jó és mert a nyelveken kezdve a sportokig, a zenéig, mindenre tanítjuk a növendékeinket.

volt mindennapos. Aztán csak azok játszottak egymással, akik ismerték egymást, a kik vagyoniilag egyenlők voltak és nem is eresztettek magukhoz közel olyan embert, a kiről tudták, hogy utolsó filléreiével játszik.

Nem volt a nyerészkedő játék üzletszerűen berendezve, úgy ahogy van ma. Mert ez ennek a járványnak egyik főoka, hogy spekulánsok számolnak az emberek gyengeségeivel és erre csinálnak üzletet. Ha nem volnának ezek a helyiségek, ahol akárci néhány koronával is kezet nyújthat a szerencsének, akkor nem pusztulna bele annyi kis egzisztencia.

Ha tehát ezeket a kis üzleteket becsúlják, kevesebb lesz az alkalom. De azért a járvány aligha fog megszűnni, mert a baj gyökere másutt van.

A mi egész társadalmunk anyagi helyzete olyan szerencsétlen, hogy az étellel folytatott küzdelmet az egész középosztály igen súlyosan érzi. Nemcsak, hogy a jövő eshetőségeire nem készülhetnek takarékos-sággal, tőkegyűjtéssel, de a jelen szükségleteit se tudják igen sokszor kielégíteni.

Pedig ezek a szükségletek nálunk igen nagyok. Magyarország Európa legdrágább országa. Sehohsem él olyan drágán a kis ember mint nálunk. Főleg drágák a rossz élelmiszerek. De nemcsak az élelmiszerek teszik nehézé életünket, hanem az a hallatlan fényűzés, amit ruha dolgában a nők és a férfiak kifejtének.

Ilyen viszonyok között természetes, egészségre nagyon ügyelünk. Hat órai felkelés, állandóan hideg fürdők, nagy séták, oh, a rendszerünk az elsőrendű. De még ennél is nagyobb igyelmet fordítunk a leánykák lelki ápolására. Minden növendékünk Maria leánya lesz, az alázatosságot megköveteljük a legkisebb cselekedetükben is, misehallgatás, felkigyakorlatok, gyónás, ezt mind végig kell csinálniok.

— Könyörgöm, vegyék be az én leányomat!

A fejedelemasszony hajhatatlan maradt — Sajnálom, Lehetetlen.

— De hiszen egy tizenkétéves gyermekről van szó, aki nem tud semmit a világról, aki nem is sejtí az élet szennyét. Egy ártatlan kis gyermek, akit elrejtve, gondadal neveltem eddig is, ennek a további örzéséről és megmentéséről van szó.

— Tudom asszonyom, értem és érzen, de nem cselekedhetek máshogy.

— Ha valakit a világon övni kell, az én gyermekem az, ha a fiatal léleknek szüksége van az ájtatosságra, a szeretet szigorára, akkor mennyire kell az én gyermekemnek!

— Bizony úgy van, de ezt megadhatják neki máshol és mások is.

— De amikor én azt akarom, hogy a zárdá falai közt legyen, a legtávolabb attól, amit nem szabad neki megtudni soha. Ha van hivatása ennek a zárdának, önöknek úgy vegyék magukhoz az én kis leányomat.

hogy minden alkalom csábit, ami pénzt ígér. Főleg, ha a nyereség reménye nagy összegeket ígér, néhány perc alatt.

Tehát az élet terhe ép úgy behajszolja az embereket a nyereszkesedő játékba, mint a kártyabarlang tulajdonosok csábitásai. Ez pedig olyan tünet, amit meg lehet állapítani s amely ellen tenni is lehet.

Talán tehetnének azok is, akiknek szavára egyebekben sokat ad a nemzet. Ha éppen a leggazdagabb és legelőkelőbbek indítanak meg a harcot e járvány ellen, talán lenne valami foganatja. De amíg a nagy urak kaszinójában nyíltan folyik százezrekbe a játék, nem mondhatjuk a kisembernek, hogy neki nem szabad.

Horvátosít a posta.

—o—
MEGBÜNTETTEK EGY HIVATALNOKOT.

Augusztus 28-án botrányos esetet hozott nyilvánosságra A Tengerpart. Megírtuk, hogy egy Fiuméba érkező táviraton a feladó Csáktornya nevét önkényesen „Cakováč“-ra horvátosította a m. kir. posta. Közleményünk folytán a fiumei postafőnökség bekérte tőlünk az inkriminált táviratot, továbbította a budapesti posta- és táviratigazgatóságnak, amely az elintézésről ma a következő hivatalos levélben értesített bennünket:

MAGY. KIR.
POSTA- ÉS TÁVIRATIGAZGATÓSÁG
BUDAPEST

„A TENGERPART“ tekintetes szerkesztőségének

FIUME.

Becsés lapjának folyó évi augusztus 28-iki 194 számában „Horvátosít a posta“ czímen megjelent közleményre vonatkozólag értesitem a t. Szerkesztőséget, hogy a mellékelt táviraton a feladási hivatal nevét az átmenő kezelés közben Zágrábban

A fejedelemasszony szeliden, szána-kozva mosolygott.

— Lehetetlen. A sok előkelő gyermek közé nem vihetjük be azt, akinek az anyja — bozsásson meg nekem — olyan foglalkozást folytat.

— A kenyeret keresem meg. Magamnak és a gyermekemnek.

— Furesa és csunya kenyér. Bozsásson meg, de én megfulladnék tőle, attól a sok piszoktól, ami a dagasztása közben beléje kerül.

— Ej, ezt a zárdában nem igen fogják megérteni. A kenyérben nem szabad nagyon válogatni ma nap!

— De a megszerzésében igen! Ami bűn, ami erkölestelen, az nem hozhat áldást, még ha pénzzé válik is. Ön asszonyom, leányokkal kereskedik, — imádkozással fogom megtisztítani a szárat ezután a beszéd után — ön a romlott nők vétkezéséből szedi be a rettenetes kamatokat, oh, ez erkölesnek, világfelfogásnak, életpályának is olyan rettenetes, hogy a mi falaink között erről és ilyenről soha szó nem esett eddig. A legnagyobb bűnök azok, melyeket a vér követett el, de nincs szó, nincs mérték arra, hogy ennek az üzleti kihasználását eléggé kitudhatnám undorodással fejezni. S ön mégis azt kéri, hogy a gyermekét vegyük fel. Tiszta, szelid és ártatlan, meghiszem, de őt egy nagy bűnnek a véres pénzén burkolták finom ruhájába és az erkölestelenség sápjáért kellene nevelnünk. Hogy engedhetnénk be egy ilyen gyermeket, ha még olyan gyermek is, akinek a neve a szülője szegyeneként hangzik, a jóléte, sőt az egész létezése egy ordináre foglalkozás

ferdítették Csáktornyáról „Cakováč“-ra s hogy ezt a ferdítést a fiumei 1 sz. posta és táviratigazgatóságnak módjában sem állott helyreigazítani, mert Zágráb a táviratot Hughes betűnyomtató gépen adta le.

A leadó postahivatalnak a fennforgó esetben tehát a Fiume 1 sz. postahivatalnak a táviratok szövegén nincs joga változtatni, illetve köteles azt úgy felragasztani, ahogyan kapta.

Ezek szerint a horvátosítás vádjával se a csáktornyai se a fiumei posta és táviratigazgatóság nem illethető s az ezekkel szemben nyilvánosan elhangzott vád amennyire alaptalan, annyira méltánytalan is volt.

Ebből az esetből kifolyólag felkérem a t. Szerkesztőséget, hogy jövőben csak akkor méltóztassék az ilyen és az ilyenhez hasonló eseteket a nyilvánosság elé vinni, ha azokat előzőleg az illetékes hatóság megvizsgálta és a tényállást megállapította.

Értesitem egyúttal a t. Szerkesztőséget hogy a szabálytalanságot elkövető alkalmazottat az illetékes zágrábi posta és táviratigazgatóság szigorúan megbüntette.

BUDAPEST, 1913 október 9.

Demény s. k.

Tudomásul vesszük a levelet, de néhány megjegyzést nem hallgathatunk el. Mi sem a fiumei, sem a csáktornyai postahivatalt nem vádoltuk, mert feladatunkon kívül esik a bűnös kitételek megállapítása. Mi a kétségtelen tényt hoztuk nyilvánosságra, mert ez hozzátartozik hírlapírói kötelességünkhöz. A vád tehát nem vád, hanem tény és nem volt méltánytalan, annál kevésbé alaptalan. Ezt a kitételek tehát elhárítjuk magunktól.

Előre is kijelenthetjük, hogy a postaigazgatóság azon kérelmének, hogy a jövőben hasonló eseteket csak az illetékes hatóság vizsgálata után hozzunk nyilvánosságra, aligha tehetünk eleget. Nem pedig azon egyszerű okból, mert a szerkesztőség nem diplomáciai hivatal és nem ócska-ruhakereskedés, hogy bevárjuk az eseményeket és engedélyvel, kötött marsrutával induljunk utra. Mint a jelen esetben is történt, mi magunk szerezzük be az adatokat, melynek

gyümölese. Oh, egy teremtmény, ami nem is az anyafölközből, hanem magából a trágából kelt életre. Nem akartam mindezt elmondani asszonyom, ön provokálta. Nem akarta megérteni mindjárt a visszautasításomat, hát meg kellett magyaráznom. Menjén, asszonyom, én tőlem ne kérjen semmit.

És az anya fellált, hogy menjén. Nem tört meg, nem vette a szívére ezt a beszédet. A foglalkozását vetették szemére és e miatt átkozódtak itt, ez pedig az önértéket keltette fel. Amíg csak a gyermeke soráról, az anyai mivoltáról volt szó, könnyörögni tudott, tünt, de amint azt a sötét és szomorú pontot vetették a szemére, amí úgy is a lelke fájdalma volt, feltámadt benne a dac.

— Jó, megyek. Nem fogadják be a gyermekemet! Ez legyen a legnagyobb csapás, ami az életemben ér. No hiszen! Megvetitek a mesterségemet, durvák vagytok hozzám, kinézték a gyermekemet, jó, azért én nevetve megyek le a lépcsőskön. Mit tudjátok ti, mi az az élet! Ha munka és kereset nélkül éhen haltam volna, akkor nagyon furesán és vigasztalanul hangzott volna az, a mit előbb a kenyér megkereséséről mondtatok nekem. Nem válogathattam: a véletlen, a szerencse, igen is, a szerencse egy üzletet hozott elem és én elfogadtam. Üzlet, jövedelem, kenyér: ki nézi azt meg kétszer, ha szüksége van rá? Élni kellett, gyermeket nevelni kellett, rajtam eddig mindenki csak rugott, tőlem mindenki csak elvett, de most én jutottam zsákmányhoz. Jól jövedelmezett az üzlet, oh, a bűn még mindig a legjobban jövedelmez, a pénz csakugy dült hoz

alapján a hivatalos vizsgálat megindulhat. Vagy tudott volna a postaigazgatóság erről a botrányról, ha A Tengerpart ki nem pattantja?

Ujdonságok. Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket legad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérré kaphatók.

— A tersatói Frangepán-víz naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapiokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kívándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Ösztöndíj. A temesvári kereskedelmi és iparkamara 400 koronás ösztöndíjat szavazott meg a Fiumei Kiviteli Akadémia egy saját kerületbeli hallgatója számára. Az igazgatóság ezuton is köszönetet mond az ösztöndíjért.

zám és most már teltt nemesak kenyérre, de selyemre, meg briliánsra is. A pénz. Mit tudjátok, mi az a mámor, amikor a szegény ember üres tenyerébe ömlik az a forró, gyönyörű, nehéz arany! Amikor egy elhagyott, agyonhajszolt senkihez, aki még hozza is, a szerencse szele hajtja a kincseket!

Hát igen, piszkos pénz, rettenetes csunya foglalkozás, de minden nagy pénzért, igazi kincsért verejtékkel meg kell izzadni. Mennyi gazság, mennyi igazságtalanság, mennyi nyomoruság tapad ahhoz, amíg egyiknek sok lesz! Egynek sok van és millió éheznek miatta. A trágát emlegették! Nos a trágya a pénz maga, ami előbb el kell hirtetni, hogy új élet fakadjon belőle. A pénz is csak olyan piszkos, mint a trágva, de ha meg van, avval felfrissitem a világot. Most leszidtok, lenézték engem, de az a pénz, ami hozzám ömlik — csak akarnom kell — elfogja veszíteni a szagát. Azért az én leányom mégsem pusztult el éhen, száraz betegségekben, hanem finom táplálékokon hizott szép erőse, gyönyörűség lesz és a maga gyönyörűségével, az anyja pénzével kinyílik előtte minden ajtó. Az ő gyermekénél már nem fogja tudni senki az én bűnöm, akkor már csak illata lesz ennek a pénznek és nem szaga. Akkor már az én gyermekem gyermeke fog diktálni mindenhol. A pénz forog, csak úgy, mint az erköles és a bűnököt lamossák az erények.

Nevetett, megbiccentette a fejét és büszkén, vígan távozott, míg az a másik, a szentéletű, tiszta nő, aki félig értette, félig nem, kissé helyeselte és nagyon nem ezt a beszédet, ijedten szaladt az imázsámolya felé.

Vajda Ernő.

— **Orosdy tanácsos visszatérése.** Orosdy Lajos dr. miniszteri osztálytanácsos ma viszárszerkezett szabadságáról és ügyosztályának vezetését a kir. kormányzóságon újra átvette.

— **Uj tanár Fiumében.** Dr. Romwalter Alfréd okl. középiskolai tanárt, műegyetemi adjunktust a fiumei kiviteli akadémiához helyezték át.

— **Motoros járművek bejelentése.** A honvédelmi miniszter szeptember 4-iki rendelete értelmében a városi tanács felhívja a személyszállító és teherautomobilok, motoroskerékpárok és moterosónakok tulajdonosait, hogy ezen járművek minőségét és számát október 20-án belül a katonai ügyosztálynál (via Edmondo de Amicis) jelentésük be. A bejelentést elmulasztók pénzbírsággal fognak sújtani.

— **A Fiumei Diákasztal felállítása** ügyében tegnap értekezlet volt a Nemzeti Káoszínó nagytermében. Az értekezleten megjelent: Kankovszky Ferenc, miniszteri tanácsos és neje, Weinhardt Gusztáv, miniszteri tanácsos és neje, Békei Ignác, áll. polg. főiskolai igazgató és neje, Kritza István kiviteli akadémiai igazgató és neje, Riboli Alfonz, dr. Sachs Henrik, Schmiermund Ernő és Urbanek Sándor, áll. főgimnáziumi igazgató helyettes.

A diákasztal célját, felállításának és fenntartásának módját és eszközeit Krisch Jenő kiviteli akadémiai tanár ismertette. Beható eszmecsere után, amelyben Kritza, Békei, Urbanek igazgatók, Kankovszky miniszteri tanácsos, dr. Sachs és Kankovszky né vettek részt, az értekezlet kimondta, hogy a diákasztal — ha lehet, diáklakásokkal kapcsolatban — felállítása Fiumében feltétlenül szükséges, létesítése és fenntartása céljából Diákasztalegyesület alapítandó, amelynek alakuló közgyűlése már a közeljövőben lesz összehívandó.

— **Esküdtszéki tárgyalás.** Holnap délelőtt lesz az esküdtszéki tárgyalás Basso Román kikötőmunkás ügyében, aki agyonlőtte Citar nevű társát. A végtárgyalás 9 órakor kezdődik.

— **Heti hajójárat Galac és Konstantinápoly között.** A Magyar Keleti Tengerhajós Részvénytársaság a Galac és Konstantinápoly között Szulina, Konstanca, Várna és Burgasz érintésével eddigleg fentartott járatait a Keletre irányuló kivitelünk fejlesztése és a forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében immár heti járatra szervezte át. A vonal új menetrendje egyelőre az ez évi áldunai hajózási idejéig befejeztéig alapított meg olyképp hogy a gőzösök Galacból minden vasárnap reggel, Konstantinápolyból pedig minden szombat délután indulnak. A galac—konstantinápolyi vonalon eddig is foglalkoztatott Kelet nevű gőzössel mellé a társaság egy új személy- és áruszállításra berendezett gőzhajót állított forgalomba, mely a Corvin nevet viseli. Az új gyorsjárati hajó 1700 tonna hordóképességgel és kettős fedélzetével a darabáruforgalom speciális követelményeinek megfelelően épült. Személyszállítási berendezése a modern kényelmi igények szem előtt tartásával készült és kiváló gond fordított a

legmesszebbmenő biztossági követelményekre is. A 40 első és második osztályú utas részére berendezett kabinokon kívül tágas ebédlő- és dohányzóterem, fürdőszoba, sétafedélzet stb. áll az utazóközönség rendelkezésére. Az új magyar gőzhajó kétségkívül értékes gyarapodása kereskedelmi hajórajunknak.

— **A kikötőből.** Okt. 12. Érkezett: Szápáry magyar gőzös Triesztből üresen; Atlantica magyar gőzös Methielből 4473 tonna köszénnel.

Indult: Andrassy magyar gőzös Valenciába 37 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna babbal, 40 tonna parafinnal és 30 tonna ásványvízzel; Spica osztrák gőzös Spalatóba üresen; Josephine osztrák gőzös Triesztbe 270 tonna malátával, 50 tonna parafinnal, 20 tonna fával, 50 hordó olajjal; Zoe Cosulich osztrák gőzös Spalatóba 570 üres hordóval, 15 zsák cukorral és 20 tonna fával.

Október 13. Indult: Mária Terézia osztrák gőzös Triesztbe 108 zsák aszbeszttel; Tirol osztrák gőzös Szmirnába 260 zsák szőlővel, 95 zsák függővel, 128 zsák vegyes áruval, 42 láda dohánynyal és 250 tonna ásványvízzel; Mario osztrák gőzös Konstantinápolyba 800 zsák korpával, 200 zsák függővel, 150 zsák szőlővel, 80 hál dohánynyal és 20 hál rézzel.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Veljar Radoslava 23 éves leány tegnapelőtt a Belvedere 294 száma alatti lakásán öngyilkossági szándékkal ecetsavat ivott. Tettét észrevették, úgy, hogy gyorsan a kórházba szállíthatták, ahol az orvosok túltették minden veszélyen. Azért akart meghalni, mert a kedvese, akitől gyermeke is van, bevonult a katonasághoz.

— **A Magyar Keleti Tengerhajós Részvénytársaság hajói közül az Attila gőzös Barry-Dockban rakodik Malta részére, az Augustia Főhercegnő gőzös Teganroghban rakodik Hamburg részére, a Corvin gőzös Várnában rakodik ki, az Erdély gőzös genitelsk-hamburgi útján érintette Malta kikötőjét, a Gróf Tisza István gőzös Sydneyben rakodik Fiume részére, a József Ágost Főherceg gőzös finne-ansztráliai útján érintette Suez kikötőjét, a Kárpát gőzös Galac és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Sulina, Konstanca, Várna és Burgasz kikötőinek érintésével, a Kossuth gőzös velen-ce-galac útján érintette Konstantinápoly kikötőjét, az Orsova gőzös Galacban rakodik Anversz részére, a Tatra gőzös Hamburgban rakodik ki, a Turul gőzös ausztrália-fiumei útján Thuraday Island mellett haladt el.**

— **Az Atlantica Tengerhajós R. T. hajói közül az Atlantica gőzhajó elhaladt Ságres mellett Fiuméba, a Budapest gőzhajó Galacban kirakodik, a Fiume gőzhajó utban van Anverszről a Dunába, a Gróf Khuen-Héderváry gőzhajó áthaladt a Dardanellákon dunai útján, a Gróf Serévi Béla gőzhajó elhaladt Ushant mellett Rotterdamban, a Hunnia gőzhajó utban van Newpoorthól Beyrutba, a Kossuth Ferenc gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett Rotterdamban, a Magyarország gőzhajó utban van Kardiffből a Dunába, a Morawitz gőzhajó elindult Buenosz-Ayresből Santa-Luciába, a Polnay gőzhajó utban van Kardiffből Fiuméba, a Szerényi gőzhajó Khersonban rakodik Rotterdam részére, az Atlantica által bérelt Uskmoor gőzhajó utban van Hullból a Dunába.**

— **Baleset.** Szombaton este a via Castillon Kosanovich Michelina 9 éves leánya játszadozás közben két méternyi magasságból lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházba vitték.

— **A Szegő szanatóriumba** a múlt héten a következő vendégek érkeztek: Dr. Dimitrijevic Milivoje, Hunyor Béla, Budapest; Iwanoff Helén Moszkva; dr. Cohn Lupu orvos Bukarest; Kelemen Samané Budapest; dr. Spanbek Julia Varsó; dr. Boros M. Ujpest; dr. Hulka Sándor orvos Tasnád; Malipan Bobo Lodz; Bolnsdorf Sándor Szászsebes; Joke Lipót Bécs; Landau Rachel Krakó; Bihary Sándorné Budapest; Spitzer Flóra Szabadka.

— **Magyar gimnázium Szerajevóban.** Ismét egy erőteljes lépéssel előbbre haladtunk. Október elsején megnyitott Szerajevóban a magyar gimnázium. A Bosznia-Hercegovinai Magyar Egyesület ugyanis, mely Szerajevóban két elemi iskolát tart fenn, elhatározta, hogy azon tanulók részére, akik az elemi iskola elvégzésével tovább akar tanulni, egyelőre egy magánjellegű középiskolai gimnáziumi tanfolyamot létesít kezdetben négy osztálylyal. Ebben a tanfolyamban a tanulók előkészülnek s Magyarországon, minden valószínűség szerint Pécssett fognak levizsgázni. Ily módon a magyarországi főreáliskolákra készülő mohamedán gyermekek részére és lehetővé válik, hogy a magyar nyelvet még a gimnáziumban elsajátítsák s főiskolai tanulásuk ennek következtében könnyebben fog menni. A tanfolyamot fenntartó egyesület Benisch Artur dr. tanárt hívta meg az igazgatói teendőik ellátására. Benisch Artur tanár már régebb idő óta szakszerűleg foglalkozik a délszláv kérdéssel s e tárgyban irt fejtegetései, melyeket lapunkban is közöltünk, annyira felkeltették illetékes körök figyelmét, hogy erre a diszes, de nagy szaktudást igénylő állásra hívták meg. Valóban kitünőbb választást az illetékes körök nem is tehettek volna, minthogy ennek a szép nagy horderejű intézménynek élére állították Benisch drt. Az egyesület a felügyelő igazgatói teendőik elvégzésére Buzássy Abel pécsi főgimnáziumi igazgatót kérte fel annál inkább, mert a fiuk Pécssett fognak vizsgázni. A beiratások október elsején kezdődtek. Az évi tandíj 50 korona.

— **Az utlevélnélküli kivándorlók ellen.** Az egyéves kivándorlási tilalom december 9-én jár le s a tilalmat most már nem fogják meghosszabbítani. Ilyképpen erősen esökkeni fog majd az utlevélnélküli szökevény kivándorlók száma. Az utlevélnélküli kivándorlás egyébként is meg lesz nehezítve. Ausztriában a hadügyminisztérium kívánságára most készül a kivándorlási törvény, amely csaknem teljesen a magyar kivándorlási törvény másolata lesz. Téves az a híresztelés, hogy a mi törvényünk megreformálását is kívánta a hadügyminisztérium. Erről szó sincs. A baj mindezeig az volt, hogy az osztrák határon nem tartóztat-

Miért használjunk kizárólag „OSRAM” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindama követelményeknek megfelel, melyek egy modern drotlámpa ránt támaszthatók. E lámpa eltörhetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyenletes világosság mellett ragyogó fehér fénnel ég.

Valódi Osram-drotlámpák kaphatók: Villamos műveknél szerelőknek és mindenszaktambeli üzletben. Magyarországi képviselő, berendezett raktárral: Finger és Fia, Budapest VI Hajós utca 41. sz.

ták fel a mi utlevélnélküli kivándorlóinkat. A helyzet ezentúl megváltozik. Az osztrák határt épp úgy fogják őrizni, mint a miénket és így kétszeresen meg lesz nehezítve a szökés. Régi hiányt fognak pótolni ezzel a törvénnyel, amely talán most sem készült volna el, ha felsőbb katonai helyről érélyesen nem sürgetik.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Az Abruzzokban. — Egy asszony becsületéért, dráma. — Ifjuság, bohózat.

— **Osztrák uszó-kiállítás a délamerikai vizeken.** Az osztrák idegenforgalmi szövetség által létrehozott uszó-kiállítás október hó 30-án indul el Triestből délamerikai útjára. Az ezen célra berendezett gőzös Barcelona érintése után fölkeresi Santos, Montevideo, Rio de Janeiro és Buenos-Ayres kikötőt. A kiállítás elsősorban természetesen az osztrák ipar részére kíván új piacokat teremteni és e célból a hajón számos, több idegen nyelvet beszélő kereskedelmi legkötött szakférfi fog elutazni a tengerentúli kikötőkbe, másodsorban azonban Ausztria és főleg Bécs városa idegenforgalma érdekében szándékozik erős propagandát kifejteni. Az osztrák iparosság és a műiparosok körében mozgalmat indítottak a minél erősebb képviseltetés érdekében.

— **Megállás Dulcignónál.** Rómából jelentik: Bari kapitány, a ma ideérkezett „Brindisi” nevű gőzös kapitánya, jelentést tett arról, hogy néhány montenegrói utasa revolvert szegezve reá, kényszerítette, hogy kössön ki Dulcignónál, amely megálló nincs felvéve a menetrendbe. A montenegróiak, noha a kapitány azonnal megérkezése után jelentést tett a rendőrségnek, elmenekültek.

— **Négy perc alatt elsüllyedt gőzös.** — Londonból jelentik, hogy a Marokkóból jövő és vasércet megrakott Gardénia angol gőzös Yamouth angol kikötő közelében sűrű ködben összeütközött a Cornwood angol gőzössel. A Gardénia nehéz rakományával négy perc alatt elsüllyedt és huszonnégy főnyi legénységéből tizennyolc a tengerbe veszett. A hajó kapitánya, aki már negyven év óta hajózik, a kármény festéséhez használt összerakott deszka-állványon menekült meg. A mentő-csónakokat a személyzet az idő rövidsége miatt nem tudta kitenni.

— **Oroszország a hajózás érdekében** — Az orosz kereskedelmi miniszteriumban, mint Pétervárról jelentik, a nemzeti hajózás előmozdításán munkáló bizottság javasolja, hogy az állam az orosz hajótulajdonosoknak kikötő idegen kikötők közt, orosz és idegen kikötők közt, valamint a Dunán és ennek mellékfolyóin járatták hajóikat, tonnáknál és mértföldenkint hat kopeket adjon. Még megérjük, hogy az ily módon szubvencionált orosz hajók Budapesten és Szegeden fognak versenyt csinálni a magyar hajózással, melyet egys nycm már a német és román hajózás. Ezzel csak úgy lehet szembe szállni, ha minél előbb és minél nagyobb mértékben erősítjük a magyar hajózást.

— **Zászlók jelbeszéde.** Ősidők óta szokás a tengeren járó hajóknak lobogókkal való díszítése, de jelentőséget e zászlóknak csak a legújabb időkben adtak, amivel megteremtettek egy olyan nemzetközi kodexet, melynek segítségével a különböző nemzetek hajói könnyen megértetik magukat egymással, ha a nyílt tengeren találkoznak.

Igy például a megfordítva kitűzött nemzeti lobogó azt jelenti, hogy az illető hajó veszedelemben van és sürgős segítséget kér. Az ilyen kérelem teljesítése becsületbeli kötelessége minden arra haladó hajónak.

Minden tengerészt borzalom fog el, ha a saját hajója közelében olyan hajót lát elhaladni, melynek kisebb árbocán sárga lobogó leng, mert ez azt jelenti, hogy az illető hajón valami halálos járvány — pestis, kolera, tifusz, stb. — dúl. Az ilyen fertőzött hajót a személyzetből bárkinek szigorúan tilos elhagynia, miért is néha előfordul, hogy a hajó személyzete az utolsó emberig elpusztul.

A fehér lobogó a világ minden részében azt jelenti, hogy az illető hajónak békés a szándéka, míg a vörös lobogó kihívást jelent,

vagy pedig a megadás megtagadását. A fekete lobogó azt adja tudtára a többi hajónak, hogy az a hajó, melyre ki van tűzve a kalózek uralmában van. A nagy árbocon lobogó zöld zászló viszont arra figyelmezteti a többi hajót, hogy hajóroncs jár a közelben, miért is kívánatos a legnagyobb óvatosság, mert az ilyen hajóroncsokkal való összeütközés könnyen végtetessé válhatik. Az a hajó, amely puskaport vagy egyéb robbanó anyagot szállít, vörös lobogót visel a főárbcón, amivel figyelmezteti a többi hajót, hogy messze elkerüljék. Ezt a lobogót a tengerészek „észlobogó”-nak, vagy „puskaporlobogó”-nak hívják.

A pilóták lobogója az „Union Jack”, vagyis az angol nemzeti lobogó, melynek ebben az esetben fehér szegélye van, s azonfelül csak félakkora, mint rendszeren lenni szokott. Ha ez a kisebb árbocon leng, azt jelenti, hogy az illető hajónak, mert veszélyben van, pilótára van szüksége. A hosszabban piros-fehér sávós lobogó azt jelenti, hogy pilóta van a fedélzeten.

Mindezekon kívül azonban az egyes nemzetek hajóinak titkos lobogójeleik is vannak, melyek főleg a haditengerészetben bírnak nagy jelentőséggel.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Okt. 10. zárás	Mai ár 1 óra
Magyar hitelrészvény	823.—	825.—
Osztrák hitelrészvény	525.—	523.25
4%-os koronajáradék	81.45	81.05
Osztr.-magy. államvasút	696.50	696.25
Jelzálogbank	424.—	424.50
Leszámitolóbank	511.50	511.—
Hazai Bank	285.—	282.—
Magyar Bank és Keresk. Rt.	554.—	553.50
Rimamurányi	682.—	685.50
Salgótarjáni	752.—	735.—
Közuti Vasút	636.25	636.50
Városi Vilamos	359.50	360.50
Adria	577.—	—
Déli Vasút	118.50	—
Magyar Cukoripar	2750.—	—
Rizsgyár	3775.—	—

Budapesti Gabonátőzsde.	Okt. 10. zárás	Mai ár 1 óra
Búza októberre	10.46	10.34
Búza áprilisra	11.30	11.20
Rozs októberre	8.01	8.—
Rozs áprilisra	8.80	8.72
Zab októberre	7.23	7.03
Zab áprilisra	7.49	7.88
Tengeri májusra	6.52	6.26

Bécsi Értéktőzsde.	Okt. 10. zárás	Mai ár 1 óra
Osztrák hitelrészvény	624.75	624.—
Magyar hitelrészvény	822.—	821.50
Osztrák magyar államvasút	696.50	694.—
Déli Vasút	—	121.50
Alpesi	858.—	858.—
Skoda	827.—	821.50
Osztr. koronajár.	81.45	—

Fiumei és triestzi értékek:

Legutóbbi kötések átlagár.	
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajózá.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózá.	1125.—
Orient tengerhajózási társ.	142.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1000.—
Magyar Olajgyár	1000.—
Austro-Americana	202.—
Navigazione Libera Triest	290.—
Osztrák Lloyd	629.—
Stabilimento Tecnico	607.—
Ampelca Szeszparóio Rt.	9800.—
I. Triestzi Rizsgyár	425.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	736.—
Spalatói Portland Cement	430.—
Assicurazioni Generali Nap.	361.—
Riunione Adriatica	827.—
	3700.—

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Figyelem!

A Kobrak-féle cipőgyár csődbejutása folytán, a Corso 46. szám alatti fiókküzetben az összes áruk az eredeti áruknál 20-tól 50%-ig olcsóbban kerülnek eladásra.

Mindenki ragadja meg a kedvező alkalmat, hogy most olcsón jó „KOBRAK” cipőkhöz jusson.

Tisztelettel

VÉRTES S.
Corso 46.

Hotel Bellevue Cirkvenica.

legközelebb a molóhoz, a tengerparton, fedett és nyitott terrasse-szal.

Kirándulók kellemes uzsonnahelye.

Olcsó utókura és téli idény.

Szept. 1-től mérsékelt árak, pensio K. 5.50-tól kezdve. Fürdők a házban, fűthető szobák.

Meršlavić, vendégfőnök.

De La Ville

SZALLODA ES KÁVÉHAZ FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknél BARCZA JENŐ hírneves cigányzenekara hangversenget.

Tulajdonos: BUDA: KÁROLY.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

segítséget nyújt bármely betegség ellen, különösen a légzési szervek megbetegedéseinek, köhögés, nyálkásodás, rekedtség, gégegyulladás, tüdőgyulladás, orvogyulladás, rosz emésztés, koleraszerű betegségeknek, gyomorgörcs esetén. Különösen az összes szájbetegségeknél, fogfájásnál, mint szájvíz, égési sebeknél és kiütések ellen kitűnően bevált. 12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciallőveg 5.00 kor. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszer. egyedül valódi Centifolia-kenőse. Megakadályoz s megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban teljeslegesen tesz. Használatos gyereklégységeknek, fájó emiók, tejmegindítás, rekedés, emlékményedés ellen. Orvosi, teje-

tört. lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszá. fekélyek, ncs. szúrás, lövés, vagy vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Idegen testek elt. ontására mint: uveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinyívások, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló, aetén caecumoknál stb. stb. kitűnő hatásu. 2 tégely ára 2.00 K. a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható. Budapesten kapható Török József gyógyszerárban, s

lamint az ország legjobb gyógyszerárban: Thaimayer és Seitz, Kochmeister, Urdai, Radanovits. Testvérek drogeriájában Budapesten kapható. A hol nincs árukat, rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyógyosztárától. Pragrada, Rohitsch mellett.

Távirat — Telefon.

—o—

Tisza Bécsben.

BUDAPEST, okt. 13. Tisza tegnap hosszasan konferált Teleszky pénzügyminiszterrel és este Bécsbe utazott.

BÉCS, okt. 13. Tisza István a Magyar Házban szállt meg. Utazása összefüggésben van a két kormány és a hadvezetés között folyó tárgyalásokkal. Tisza ma délelőtt Berehtolddal, Buriánnal és Krobotinnal tárgyalt, délben pedig megjelent Schönbrunnban a király előtt.

—o—

Tisza rajongója.

DEBRECEN, okt. 13. Tegnap megjelent a közjegyző előtt Szilágyi Gábor érmi-hályfalvai gazda és végrendeletet készített, melyben egész vagyonát Tiszára, Khuenre és a munkapártra hagyta. Családját teljesen kitagadta. Mikor megkérdezték, hogy miért teszi ezt, kijelentette, hogy világléteben 67-es volt. Tisza a bálványa és így akar érzelmének kifejezést adni.

A Volturino katasztrófája.

HAMBURG, okt. 13. Trinté Pohl a Castel és Társa cég vezérigazgatója, aki a rettenetes hajókatasztrófából megmenekült, elmondta, hogy a tisztok, akik mind angolok, igen szépen viselkedtek, ellenben a németekből és belgákból álló legénység olyan volt, mint az őrült. A kapitánynak revolverrel kellett féken tartani a legénységet, mert mind egyik első akart lenni a mentőesőszakban. Az első mentőesőszakot az első tiszt vezényelte, aki revolverrel tartotta vissza a legénységet és csak nőket és gyermekeket akart beereszteni. A esőszak azonban a hajóhoz ütődött, darabokra tört és utasai a tengerbe veszttek. A második esőszakba egy pincér élelmiszert dobott és elsőnek ugrott bele. Ez a esőszak, valamint a harmadik is elmerült. Több esőszakot nem lehetett leereszteni, mert a köteleket elvágták. Mikor a Carmania megjelent, a kapitány többször a legénység közé lőtt, mert az utasokat megelőzőleg akartak menekülni. Az áldozatok számát 136—223-ra teszik. A Volturino roncsai még a vízen vannak, kőmánya is látszik.

A román miniszterelnök.

BÉCS, okt. 13. Take Majorescu román miniszterelnök Bécsbe érkezett és konferált Berehtolddal. Innét tovább utazott Gasteinba.

Letartóztatott képviselők.

NEWYORK, okt. 13. Mexikói táviratok szerint letartóztatottak 110 képviselőt, mert rezolúciót irtak alá, a melyben kijelentik, hogy a mennyiben a képviselők eltűnése nem ér véget, fölösztatják a kamarát és gyűléseiket másutt artják meg. A határozati javaslat elfogadására az adott okot, hogy legutóbb eltűnt Dominguez szenátor, a ki kevéssel azelőtt beszédeft mondott, a melyben hevesen támadta Huertát.

NEWYORK, okt. 13. Mexikó-Cityből érkezett távirat szerint a képviselők letartóztatása után Huerta a törvényhozás két házát berekesztette. Egyidejűen proklamáció jelent meg, a mely a képviselőválasztást október 26-ára, az elnökválasztás napjára tűzte ki.

WASHINGTON, okt. 13. A kormányhoz Mexikóból érkezett jelentések szerint a tegnap este letartóztatott képviselőket ma reggel szabadon bocsátották.

—o—

A japán-kínai konfliktus.

TOKIO, okt. 13. A külügyi hivatal egy kommunikét tesz közzé azokról a tárgyalá-

sokról, amelyek Kinával a jeneseni és nankingi események dolgában folytak. A nankingi események ügyében Japánországnak minden követelését, egynek kivételével, teljesítették. Hogy ez a követelés mi volt, az ez idő szerint nem közölhető. Azt hiszik, hogy ez a követelés Csang-Hun elbocsátására vonatkozik.

Pallavicini örgróf szabadságra megy.

MAJNA-FRANKFURT, okt. 13. Pallavicini örgróf, konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet ma egy hónapi szabadsággal Constanzán át Bécsbe utazik. A konstantinápolyi nagykövetek doyenjének szabadságából kedvező következtetést vonnak a béke ügyére.

—o—

Albánia bankja.

VALONA, okt. 13. Az osztrák-magyar—olasz konzorcium részéről alapított banknak Albán Állami Bank lesz a neve. A bank részvénytőkéje tíz millió korona, amelynek egy harmadát aranyban deponálták. A bank állami bankjegyeket fog kiadni. Az állam-bank hivatalos nyelve az albán és francia lesz. A tisztviselők fele albán, negyedrésze olasz s másik negyedrésze osztrák és magyar lesz. Vitás kérdésekben a lausannei bíróság fog dönteni.

—o—

A montenegróiak.

PÁRIS, okt. 13. Hivatalos oldalról megerősítik, hogy a montenegróiak Albánia határát nem lépték át és csak a határon innen eső pozíciókat foglalták el.

—o—

Albánia esendősége.

ROTTERDAM, okt. 13. A hadügyminiszter egy volt hollandi tisztet Albániába küldött, hogy az ottani állapotokat tanulmányozza, még mielőtt a esendőség szervezéséhez hozzáfognának. Az új albán esendőség élére hollandi tiszteket szemeltek ki.

Pérez Montenegroinak.

CETTINJE, okt. 13. A lapok cettinjei jelentése szerint a francia követ értesítette Montenegro, hogy Franciaországnak nincs kifogása hatmillió kölcsönnek a párizsi tőzsdén való kibocsátása ellen.

—o—

Szerbia határkiigazítást követel.

BELGRÁD, okt. 13. Pasics miniszterelnök a radikális párt tegnapi ülésén hosszabb beszédet mondott a külpolitikai helyzetről. Szerbia — ugymond — nem akar izolálva maradni és az új balkáni szövetséget a románokkal kell megerősíteni. Bulgáriával normális viszonyt kíván és azt óhajtja, hogy Ausztria-Magyarországgal gyorsan rendezzék a kérdéseket, mindkét fél érdekeinek megvédelmezésével. Az albán-szerb konfliktust a, hatalmakkal egyetértőleg akarja rendezni, de a nevezetesebb stratégiai pontokat Szerbia megtartja. A görög-török ellentéteket optimisztikusan fogja fel és nem tartja veszedelmeseknek a balkáni békére nézve. Romániával a legjobb viszonyban van Szerbia és hü marad görög és montenegrói szövetségeseihez is. Végül úgy nyilatkozott, hogy Törökországgal hamarosan visszaáll a diplomáciai jó viszony, Ausztria-Magyarországgal pedig megkezdődnek a kereskedelmi tárgyalások.

MEGNYILT

a főváros legegységesebb, legkényelmesebb és legolcsóbb szállodája

PARK SZÁLLODA

GARAI ÁRMIN

szállodás és a Sorrento-kávéház tulajdonosa.

10-n lényes ártárméivel és kávéházzal Budapestben, a Keleti (Központi pályaudvar) szemben, Belpárt 19 szám.

Enver bej beteg.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 13. Enver bej nagybeteg. A szultán saját orvosát küldte el hozzá.

Az ifjutörökök.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 13. Az ifju-törökök, az angolok mintájára, a török miniszterelnököt, elnöküknek választották meg.

Albán győzelem.

VALONA, okt. 13. Nagy albán győzelem híre érkezik a szerb—albán határról. Az Ipek és Djakova között összeszorult albánok megrohantak a szerb hadsereget és megfutamtották. A szerbek visszavonuló útját hullá-hekatombok jelzik.

Kerestetik 1 szoba és konyhából

álló lakás, november 1-ére. Közelebbi adatokat tartalmazó ajánlat „Hivatalnok” névre kiadóra kéretik.

Ruha teszi az embert!

Elegáns ruhákat a legfinomabb kivitelben, mérték szerint valódi angol és francia posztóból, divatos szabás szerint jutányosan készít, valamint javításokat és vasalásokat pontosan eszközöl:

Turman József

ELSŐRANGU FÉRFISZABÓ ÜZLET
Abbazia, Reichstrasse, Villa Habsburg.

Házvezetőnőnek

ajánlkozik középkorú özvegy, — magányos hölgyhöz, esetleg urhoz.

Cím: özv. Angyal Istvánné, Belvedere 332 1.

Eladó jólmenő vendéglő

engedélylyel együtt, betegség és öregség miatt. Olesó ár. Bárány József, Póla. Riva mercato 4, zur Stadt Wien.

Kerések magyar kisasszonyt

ki németül beszélő hat éves kis leánnyommal naponta 4—5 órát társalogna. Cim a kiadóban.

Elegánsan butorozott

utcai nagy szobát keresek, villanyvilágítással, fürdőhasználattal, lehetőleg a pályaudvar közelében, okt. 15-től. Szives ajánlatot Ingenieur B. E. 78. sz. alatt Bristol szállodában kérek.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban és butorokban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

—o—

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Abbázia idegenforgalma.** Ez év elejétől okt. 8-ig 45.020 fürdővendég és 8387 átutazó érkezett Abbáziába, összesen 53.407 személy. Okt. 2-től okt. 8-ig 739 vendég érkezett.

— **Közbiztonság Abbáziában.** A Nap szombati számában „Betörővilág Abbáziában” cikket közöl, melyben azt írja, hogy Abbáziában napirenden vannak a betörések és tolvajlások, a rendőrség bár 17 tolvajt fogott el, még mindig tehetetlen a bajjal szemben, mert azóta ismét sok betörés fordult elő és hogy a közbiztonsági állapotok Abbáziában olyanok, hogy a fürdővendégek este ki se mernek lépni lakásaikból, ugy félnék az utonállóktól. — Ezzel szemben az abbáziai rendőrség annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy a múlt héten tényleg fordult még elő néhány betörés, melyek után a rendőrség razziát tartott és 17 foglalkozás nélküli egyént fogott és toloncolt el. Azóta betörés vagy tolvajlás elő nem fordult. Az pedig, hogy este a fürdővendégek nem mernek kilépni lakásaikból, határozottan rosszakaratu ferdtetés és hazugság. Abbáziában majd minden este hangversenyek, színházi előadások stb. tartatnak, mely után még egyedül levő nők is nyugodtan mennek haza, utonállás vagy rablás évek óta Abbáziában nem fordult elő.

— **Orthopéd gimnasztika Abbáziában.** Több fiumei család kívánságára az abbáziai Zander intézetben jövő héten a délutáni órákban Zander és gimnasztikai kurzus kezdődik. Felvilágosítást ad dr. Stein István dett. A kórházba vitték.

ABBÁZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Schwartz E. Reichenboll	H. Speranza.
Popesco O. Dr. Czernovitz	H. Speranza.
Grader Lietta, Franzabad	H. Savoy.
Goldberg Anna, Lemberg	H. Savoy.
Praetzel Helen, Lemberg	P. Hausner.
Zsankó Pál Dr., Budapest	P. Hausner
Kovács E. M. Budapest	P. Royal
Sist Guido, Wien	H. Riviera.
Kielmann Alice, München	Herkules.
Pacatian Theodor, Nagyszében	Al Mare
Fischer Ludvig, Stuttgart	Al Mare
König Ferenc, Budapest	Al Mare
Wiener Gabriel, Wien	V. Jolanda
Block Moritz, Wien	V. Jolanda
Mandl Sándor, Ujpest	V. Jolanda
Mautner Árpádné, Ujpest	Mon. Bijon
Falk Paula, Wien	P. Quitta
Flachsieder David, Wien.	P. Quitta
Pollak Sigmund, Wien	Veprinaz 123
Wiedorn Thomas, Wien	Dr. Szegő
Navrathl Imre Dr. Budapest	Dr. Szegő
Marosinsky Amália, Budapest	Bazarmandria
Mang Bettina, Wien	H. Liburnia
Ribicic Josie, Krmin	V. Augusta
Lobinger August, Salzburg	V. Augusta
Nenfeld Gusztav, Salzburg	V. Augusta
Zylber Amalia, Tomaszov	V. Augusta
Dusel Franz, Liesing	V. Antoniushof
Crístefoli Olivino, Budapest	V. Antoniushof
Bucocz Gyula Dr. Budapest	V. Zrinsky
Récey Józsefné, Budapest	V. Gutenberg
Schmidek Mary, Brünn	V. Richter
Edelstein Emilie, Tarnov	P. Hammer.
Berta Bertalan, Budapest	P. Hammer
Goldner Adolf Dr. Budapest	P. Hammer

Bentl Vilma, Neulengbach	Quitta
Donnat Valetine, Lyon	Palace
Mihajlovitsch Jenő Budapest	Securanstalf
Adelmann Ferenc, Szombathely	Securans.
Kollmann József, Budapest	Securanstalf
Harbaes Johanna Miskolcz	Securanstalf.
Bencsik András, Nyiregyháza	Securanst.
Tökési A. Török-Szt.-Miklós	Securanstalf
Bagó Béla, Budapest	Securanstalf
Steinschneider Paul, Brünn	Jeanette
Orgler Alfred, Oppeln	Jeanette
Steinschneider Felix, Brünn	Jeanette
Wilfert, Wien	Quitta
Vapade Pavo, Leibnitz	Quitta
Blom Viggo, Kopenhagen	Stefanie
Winterfeld Wassily, St. Pétervár	Stefanie
Ettl Johann St. Petersburg	Grand Hotel
Hambrecht Paul, Strassburg	Grand Hotel
Zwiche Adolf, Genf	Grand Hotel
Furech Marie, Triest	Grand Hotel
Ghentehitsch Georges, Belgrad	G. Hotel
Kulikov J. Nándor Budapest	P. Breiner
Köves Miklós, Nagybánya	Breiner
Blumenkraus David, Tarnow	Breiner
Fodor József, Budapest	Breiner
Cedlic Mihael, Dr. Bukarest	Palace Hotel
Sorge Kurth, Magdeburg	Palace
Sorge Lisette, Dresden	Palace
Bachrach Áron, Kowno	Palace
Failhaber Caroline, Krakko	Palace
Heissler Franz Wien	Palace
Erdős János Dr. Győr	Palace
Kálmán Henrik, Budapest	P. Hammer
Szwentner Stanislaus, Lublin	Ayram
Stanschneider Paul, Brünn	Stefanie
List Guido, Wien	Stefanie
Hocker B., London	Stefanie
Becker Henriette, Leibnitz	Quitta
Dr. Flor Friedrich, Dolina	Steinacher
Hager, Dakovo	Slatina
Grinoff András Szt. Pétervár	Slatina
Margulies Otto Dr., Wien	Stefania
Stern Ede, Budapest	Stefanie
Oreste Domini, Italien	Stefanie
Lakatos Zoltán Dr. Wien	Quarnero
Reis Otto Dr. Galizien	Quarnero
Dr. Kaufmann Hermann, Galizien	Quarner

Nyomatékokat kell helyezni a „Scott” szóra.

Az az elismerés, a mellyel az orvosvilág a Scott-féle csukamájolaj emulsiókat adózik, okot adott és ad naponként „állítólag” ép oly jó emulsiók becsempészésére és felmagasztalására. Ön azonban

saját érdekében cselekszik,

ha kitart az eredeti Scott-féle emulsió készítmény mellett, mert egyedül ez a Scott-féle eljárás szerint előállított, majdnem 4 évtized óta világhírnévének örvendő csukamájolaj-emulsió.

Ezért csak Scott-féle emulsiót kérjen és fogadjon el.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér, Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra, hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címre. Wien VII, akkor egy gyógytár utján próbaadagot küldünk.

Festő iskola

— **Janowska Ludmilla akad. festőnő** — alapos oktatást ad festészetben, amatőrök és hivatásos festőknek, modern módszer szerint Mérsékelt árak.

Megkezdődik okt. 15-én.

Fiumében: Piazza Mercati 9.
Voloscában: Hotel Liburnia.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4

Min két szállóban kitűnő konyha és arnyas kertek fájborok és kőbánya polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. igazgató Troppauer H.

Október 1-től 15-ig

Nagyszabásu családi műsor.

Minden szám egy sláger

LES BULLIOTTS

erőművészek.

Piquave Ellen. Pohl Mella

nemzetközi énekesnő amerikai énekesnő.

MÖLLER JÓZSEF

kómikus

Köszegi Camília Arnberg Grethe

magyar énekesnő. subrett.

LES BERNOS

billiárd művészek.

Mary Milla Lescant Gemma

táncosnő. olasz divette

VISCOTTI MUSOLESI

olasz átváltó duett.

Lida Verra Varga Rózi

szubrett. szubrett.

MOZGÓ FÉNYKÉP.

Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Thalia Színház

(Salita del Calvario)

A t. c. közönség tudomására hozatik, hogy a Thalia színházban a

táncleckéket

Kümmelberg M. okl. tánc tanár fogja tartani és a legujabb táncok közül „Two step”, „One step”, „Tango” stb. táncokat fogja tanítani. Beiratkozás a Thalia színházban naponta este 7 és 8 óra között.

Nyomatott a „POLINNIA” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

KÖZGAZDASÁG.

Az Adria Magyar Királyi Tengerhajós R. T. hajói közül az Adria Nápolyban rakodik Marseille részére B) vonalon. Az Andrássy Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére A) vonalon. Az Arad szeptember 30-án indult Newportból Velencébe. Az Árpád október 10-én indult Triesztből Marseillebe B) vonalon. A Balaton október 7-én indult Rio de Janeiróból Malta, Fiume és Triesztbe. A Báró Fejérváry október 6 óta rakodik Görögországban London, Rotterdam és Anvers részére. A Báthori október 6 óta kirak Havreban. A Báró Kemény szeptember 28 óta Bordeauxban kirak. A Buda II. október 4 óta kirak Londonban. A Carola Tripolisban rakodik (Libia-tuniszi vonalon). A Deák október 8. Algirből Bordeaux és Glasgowba továbbment. A Duna október 11-n Triesztbe érkezett. A Jókai október 2-án indult Kardiffból Maltába. A Kálmán király október 7-én in-

dult Fiuméből Algir, Dieppe, Rouenba. A Kassa Genuában rakodik Marseille és Spanyolország részére A) vonalon. A Kolozsvár Gibraltárban rakodik kifelé az északafrikai vonalon. A Lederer Sándor Maltában rakodik Marseille és Spanyolország részére. A Matlekovits Messzinában rakodik az északafrikai vonalon. A Mátyás király Genuában rakodik hazafelé A) vonalon. A nagy Lajos október 8-ika óta Velencében kirak. A Rákóczi október 10-én indult Fiuméből Triesztbe. A Stefania október 5-én haladt el Gibraltár mellett Ronenba menet. A Szápáry október 10-én indult Fiuméből Triesztbe, ahol a libiai vonalon fog rakodni. A Széchenyi október 8-án indult Maltából Ravennába. A Szeged október 6-án indult Bahiából Rio de Janeiroba. A Széll Kálmán október 7 óta Fiumében rakodik London, Rotterdam és Anversbe via Görögország. A Szent László Bariban rakodik Triesztbe és Fiuméba A) vonalon. A Szent István október 9-én indul Maltából Velence, Trieszt

és Fiuméba. A Tibor október 7 óta berak Genuában Brazília részére. A Tisza október 7-én indult Maltából Trieszt és Fiuméba az északafrikai vonalon. A Zichy Palermóban hazafelé rakodik A) vonalon. A Zrinyi október 9-én indult Valenciából hazafelé A) vonalon.

— Anglia külső kereskedelme szeptember hónapban rosszabbodott, amennyiben bevitele az előző évhez képest 4,180.000 font sterlinggel nagyobbodott, ellenben kivitele 779.000 font sterlinggel kisebbedett. A bevitelnél nagyobbodott az élelmiszer bevitele 1,797.000 font sterlinggel, a nyersanyagé 1,484.000 fonttal és a készgyártmányé 865 ezer fonttal. Nyersanyagot szeptemberben 299.000 font sterlinggel többet vittek ki, míg a gyártmány kivitele a múlt évhez képest 1,476.000 fonttal kisebb. A petroleum behozatala 1,013.000 fonttal, a szén behozatala 551.000 fonttal nagyobbodott, ellenben a vas behozatala 530.000 fon sterlinggel kisebbedett.

Vizhatlan esőköpenyek.

Urak részére 24 K.-tól feljebb
Hölgyek „ 24 „ „

Esőköpenyek gyermekek részére; tanulóknak igen praktikus,

12 Kor.-tól feljebb.

Nagy választék

pénzügyőrök rendőrök, vadászok stb. részére való köpenyekben.

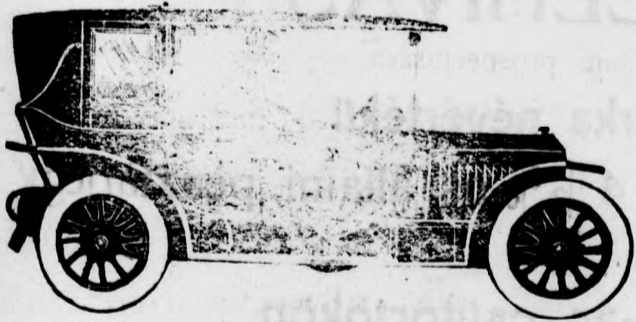
Árjegyzék ingyen.

Haas Leopold

Telef. 12-57.

FIUME

CORSO 6.

Blažek K. és Társa
autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hávozaló kellék eladása.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inást, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.
Cres lakások és butozott szobák szintén közvetítettek.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjete!

Feltaláltam

a férfierő gyengeségének (neurasthenikus impotenciának) azonnali megszüntetését. Nem belsőleg bevezendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismeretűt 40 fillér postabélyeg csatolásával.

Cím: „Nova Mechanika 16r“,
Fiókbérlő 40, Budapest-Főposta.

MERCEDES

Az autók királya!

— Bárdi r. t. —

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYŐR.**

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy a folyton fokozódó jó indulatu támogatás, készítményeimnek kedvező fogadtatása, lehetővé tették nekem, hogy a modern inycnc-igényeket teljesen kielégíthetem s e célból a legkitünőbb, legkeresettebb cukrászdi készítmények saját készítésére vállalkoztam, a technikai vezetést egy gyakorlott magyar cukrászra Hajek Edére bízva.

Műhelyemet a legmodernebb gépekkel és készülékekkel szereltem fel s csakis elsőrendű anyagokat szereztem be. Készítményeim a legjobb tudás és a

modern hygiénia szabályainak

figyelembevételével fognak előállíttatni.

A hygienikus előállítást biztosítja a főzőkamara berendezése, amely olyan, hogy idegen anyagokat nem bocsát be magába s ezáltal a készítmények

tisztasága

is biztosítva van.

Erős a reményem, hogy m. t. vevőközönségem ezentúl még fokozottab jóindulattal fog viseltetni irántam s ezzel szemben a megnyilvánuló összes kívánságoknak eleget fogok tenni.

Üzletem állandóan el van látva a legkitünőbb süteményekkel és bombonokkal s a cukrászszakma újdonságait legelsőnek hozom forgalomba. A m. t. vevőközönség mindenkori támogatását kéri

Parigi-cukrászdája részére

kiváló tisztelettel

ADA NALLI DEFRANCESCHI

(Parigi cukrászda, Viale Deák 14).

Horváth Ferencz - Fiume

Via Fr. Petrarca 4.

angol uri szabó műhelye

Készít uri öltönyöket a legújabb divat és mérsékelt árak mellett. Elfogad bármilyen tisztítást és javítást.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

FIUMEI FIÓKJA.

PROSPECTUS.

150.000,000 n. b. márka összegű 1916. évi április 1-én lejáró
1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2 % -os állami
pénztárjegy kibocsátása tárgyában.

A magyar királyi kormány az 1912. évi LXVI. tc. 11. §-ában felhatalmazást nyert arra, hogy az 1912. évi V. t.-c. 11. §-a szerint az ugyanezen t.-c. 3. §-ában közösiügyi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 33.124.000 K és az 1904. évi XIV t.-c., valamint az 1912. évi V. t.-c. alapján eszközrendő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 123.531.400 K, összesen tehát 156.655.400 K, továbbá az 1912. évi LXVI. t.-c. 3. §-ában közösiügyi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 32.905.600 K és az 1904. évi XIV. t.-c., valamint az 1912. évi LXVI. t.-c. alapján eszközrendő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 186.675.286 K, összesen 219.580.886 K vagyis végösszegben 376.236.286 K beszerzése céljából kibocsátható járadékkötvények értékesítésének lebonyolításáig a felmerülő szükséglet átmeneti hitelműveletek útján fedezhesse.

A fenti felhatalmazások alapján eddig 145.865.445 K 83 fillér már beszereztetvén, még 230.370.840 K 17 fillér szerezhető be.

E törvényes felhatalmazás alapján a magyar királyi pénzügyminiszter 4 1/2 % -kal kamatozó adómentes állami pénztárjegyet bocsát ki 150.000.000 n. b. márka névértékben.

Ezen állami pénztárjegyek bemutatásra szólnak, magyar és német nyelven állítottak ki és

30,000	darab A betűs	(1-30,000 számu)	500	márkáról,
90,000	" B "	(1-90,000 ")	1,000	"
8,000	" C "	(1-8,000 ")	5,000	"
500	" D "	(1-500 ")	10,000	"

szóló címletekre oszlanak. A címletek a magyar királyi pénzügyminiszternek, a magyar királyi központi állampénztár igazgatójának, a magyar királyi pénzügyminiszteri számvevőség hitelügyi csoportja főnökének faksimile-aláírásával és egy ellenőrző tisztviselőnek eredeti kézaláírásával vannak ellátva.

Az állam pénztárjegyekben megjelölt tőkekövetelést a magyar királyi államkincstár, az alább megnevezett beváltóhelyeknél a bemutatónak az állami pénztárjegy bevonása ellenében minden levonás nélkül, adó és illetékmentesen 1916. április 1-én visszafizeti. A m. kir. pénzügyminisztérium fenntartja azonban magának azt a jogot, hogy az állami pénztárjegyeket három havi előzetes felmondás után, már előbb, még pedig 1915. október 1-ére, vagy 1916. január 1-ére, egészben vagy részben visszafizethesse.

Ezen pénztárjegyek után 1913. évi okt. 1-től kezdődőleg évi négy és fél százalék

kamat fizettetik minden év április 1-én és október 1-én lejáró félévi utólagos részletekben. Ezen állami pénztárjegyek öt félévi szelvényvel vannak ellátva, melyekből a legkorábbi 1914. április 1-én az utolsó pedig a pénztárjegyek lejártakor válik esedékessé.

Az állami pénztárjegyek, valamint az azokon levő kamatszelvek minden fennálló és a jövőben behozandó magyar adó, helyeg és illeték levonása nélkül váltatnak be.

Az állami pénztárjegy birtokosának követelési joga a tőkére nézve husz év alatt, a kamatokra nézve hat év alatt, az esedékesség napjától számítva, elévül. (1881. évi XXXIII. t.-c.)

Ezen állami pénztárjegyekre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Wiener Zeitung“-ban továbbá két berlini lapban, melyek egyike a „Deutsche Reichsanzeiger“, egy frankfurti és egy hamburgi lapban fog közététetni.

Budapesten, 1913. október havában.

A magy. kir. pénzügyminiszter:

Teleszky János s. k.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS

Hivatkozással a magyar kir. pénzügyminiszter úr Ő Excellentiája fenti prospectusára

150,000,000 n. b. márka névértékű

1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2 % -os állami pénztárjegy
ezennel nyilvános aláírásra bocsátatik.

Az aláírás

1913. évi október hó 16-án csütörtökön

az szokásos üzleti órákban pénztárunknál (Via Adamich) a következő feltételek mellett történik:

1. Az aláírási ár 95.60 % -ot

tesz, hozzáadva az 1913. évi október hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 1/2 % -os folyó szelvénykamatozatot és a félnek szabad választására bizatik, hogy a fizetést, a németországi devizának az átvételt megelőző napon Bécsben jegyzett pénzfolyamán, koronában teljesíthesse.

2. Az aláírás bejelentési ivekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyen költségmentesen kaphatók.

3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5% -a biztosítékképpen leteendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan a napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatóknak tart.

4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb meg-

állapították arról az aláírók értesítettnek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenne a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik. 1914. április 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.

5. Az aláírók a részükre átengedett szabad és zárolt áll. pénztárjegyek ellenértékét f. évi október hó 25-től kezdve bármikor teljesen befizethetik, tartoznak azonban: 10.000 márkán aluli átengedett összegeknél a teljes ellenértékét f. é. október 31-éig 10.000 márka és azon felüli átengedett összegeknél.

az ellenérték 30% -át legkésőbb f. évi október hó 31-éig
" " 30% -át legkésőbb f. évi november hó 25-ig és
" " 40% -át " f. évi december hó 27-ig

befizetni. A teljes átvétel illetve befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

6. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott címletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.

7. Az átvétel ugyanazon helyen eszközrendő, ahol az aláírás történt.

FIUME, 1913 október havában.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK
Flumei Fiókja.